

grajanjem onemogočile redno državnozbornsko delovanje. (Pritrjevanje). In med temi strankami se je mimo nemških narodnjakov odlikovala socialdemokratska stranka. (Klici: Tako je, tako je!) Tudi ona je kričala, divjala ter razbijala v državnem zboru, da je bilo vsako delo nemogoče. S tem se je potisnil vladni § 14 v roke, s katerim se je izdal sedaj novi sladkorni davek. Smešno, neresnično in zlobno je torej, ako socialdemokratje razglašajo, da krščansko-socialna stranka je zakrivila sladkorni davek. Socialdemokrate peče zdaj že vest, da so sokrivci na povišanju tega težkega užitninskega davka, zato bi radi sedaj zvrnili krivdo na druge rame. A zaman je njih trud. Krščanski socialci so bili vedno proti povišanju tega davka, kakor so sploh nasprotni vsemu, kar ne pospešuje blagostanja trpečega delavskega stanu. (Dolgotrajno viharo pritrdjevanje.) Na to se je še sprejela govorovi vsebini primerna resolucija.

Po poročevalčevem govoru nastopili so še nekateri krščanski socialci s kratkimi stvarnimi besedami, a tudi jeden socialdemokrat (nekateri še so ostali pri zborovanju) se je oglasil, a ker se niti ni znal razločevati med krščanskimi socialci in nemško konservativno stranko, se je le popolnoma osmešil. Proti sedmi uri je zaključil predsednik zborovanje in izrazil zahvalo mariborskim krščansko-socialnim delavcem, ki v treznem političnem mišljenju in nastopanju visoko nadkriljujejo razdivjane in razgrajajoče mokrače.

Štajarski slovenski delavci.

Od zadnjih državnozbornskih volitev se je mnogo storilo za stanovsko združevanje spodnještajarskih slovenskih delavcev. Izmed večjih naših mest zaostaja še le Ptuj, kjer se nič ne stori za delavske kroge. V Celju in Mariboru pa vrlo napreduje delavsko gibanje. Izven mest po deželi je menda najmočnejše delavsko družabno življenje po dravski dolini. Upati smemo, da bo pri prihodnjih državnozbornskih volitvah slovensko delavstvo v peti kuriji odločilen faktor. Čeprav še niso delavci po dravski dolini povsod združeni v posebna društva, vendar so njih čustvovanja (simpatije) na strani krščansko-slovenske delavske organizacije. Nemški krogi ne store za delavce popolnoma nič, ampak jih mirno vestjo prepuščajo židovski socialni demokraciji. Sedaj je zastopnik pete kurije v državnem zboru Nemec, toda če bo tudi prihodnjič, to je veliko vprašanje, kajti tudi delavcem

bil je bojda na ciprskem otoku v mestu Citium škof in tudi tukaj pokopan, a njegovo truplo so neki odnesli Benečani. V larnaskih krčmah dobilo se je izvrstno sladko ciprsko vino in sicer iz začetka prav po ceni; ko je pa več romarjev prihajalo, se je vino hitro podražilo. Spominjam se, da so si naši ljubi koroški romarji kupili velik vrč dobrega vina z namenom, da ga vzamejo na svoj dom; ker so pa pozneje zvedeli, da bi bilo treba v Trstu mnogo colnine plačati, so ga rajši sami spili, na ladiji so se par večerov slišale vesele pesmi, ker koroški romarji so bili dobre volje. Ker sem že pri Korošcih, naj še omenim, da je bila ta dežela v naši romarski družbi prav dobro zastopana po 7 krepkih možih na pr. gosp. prošt Plešušnik, okrajni glavar Šuster in profesor Koh iz Beljaka. A iz cele Kranjske je bila samo ena ženska, gospa Gšmajdler iz Ljubljane. Kranjci so menda že slutili, da bodo kmalu uprizorili posebno romanje.

V torek opoludne bili smo zopet vsi zbrani na krovu našega nam že jako ljubega parnika «Urano»; na njem je zdaj bilo, da se še sklep našega potovanja dobro dovrši, ker celih 5 dni ga nismo več zapustili, dokler namreč nismo stopili na evropska in ob enem avstrijska tla v Trstu. Pri odhodu iz Cipra bili so vsi romarji zelo veseli in sicer

prijazni nemški volilci se bodo morali ozirati na slovenske volilce dravske doline.

Gole fraze obmejnih Slovencev.

V nedeljo dne 6. avgusta so kranjski liberalci zborovali v Starem trgu pri Ložu. Deželni poslanec g. Božič je izrekel v svojem govoru tudi te-le besede: «Pri tej priliki se ne more zamolčati, da so se obmejni Slovenci glede sprave (med liberalnimi in katoliško-narodnimi poslanci) kaj čudno vedli. (Klici: Jako čudno!) Ko se je sprava sklepala, rotili so nas na vse možne načine, naj jo podpišemo, naj jim pomoremo; a ko so klerikalci snedli svojo besedo in poteptali spravo (ker liberalci niso hoteli pretrgati zveze z nemškimi veleposestniki), tedaj niso imeli niti najrahljše grajalne besede za to početje (Klici: To je značilno!), kar mora napraviti utis, da so bili tudi njihovi obupni klici **gola fraza!** (Posamezen ugovor: Ne, fraza niso bili. Živahni protigovori in klici: Božič ima prav!)» Naši obupni klici so torej le gola fraza! Tako more govoriti samo Slovenec, kojega narodnost je postala bankrotna, take izjave more delati le ona slovenska stranka, koji služi beseda narodnost samo v sebične namene. Vemo sicer, da politično obzorje Božičevo ne presega niti mej njegovega volilnega okraja, kamo da li meje kranjske dežele, vendar tudi to je znano, da je Božič poslušen avtomat in pokorno trobilo liberalne stranke. Štajarci si hočemo zapomniti stranko, ki izjavlja po svojih poslancih, da so naši obupni klici le — gola fraza.

Avstrijski Nemci.

Plačani prusaški agentje in kratkovidni nemški poslanci so vstrajno hujskali nemško ljudstvo proti vladni v Avstriji. Sedaj jim gre setev v klasje. Nemškega ljudstva se je prijel prekucijski in protiaustrijski duh, da se ga zmernejši Nemci sami boje. Zadnji teden je prišlo na pr. v Solnogradu do krvavih izgrediv. Reda policija ni mogla več vzdrževati, vojaški bajoneti so morali priti na pomoč. Odločilni krogi bodo kmalu uvideli, če že niso, da so le Slovani zanesljivi avstrijski državljani in le z njimi bo treba vladati.

Wolf jo je skupil.

V nedeljo je imel pretepaški poslanec Wolf zaradi neke razžalitve dvoboj z nemškim poslancem Křepekcom. Wolf jo je pošteno dobil. Težko ranjen v obrazu mora sedaj ležati, a njegovi pristaši žalujejo, ker je mojster vseh nemških pretepačev našel še večjega mojstra. Nemškemu narodu pa se mora častitati, da ima toliko izbornih pretepačev!

najprej zato, ker nam je dozdej vse tako srečno steklo in se nam nikjer ni pripetila huda nesreča; v Damasku bila sta sicer dva romarja precej nevarno zbolela; a ko smo mi odhajali, sta se le posilila in se nam tudi pridružila. Veselilo nas je drugič tudi to, da smo imeli že za seboj take kraje, v katerih prebivajo naši sovražniki in kjer se še zelo šopiri satan in njegovo kraljestvo; v Bejrutu in Damasku smo to dovolj čutili in se radi vmaknili mohamedanom nevernikom. Najbolj nas je pa navduševala in osrečevala misel, da se zdaj naravnost peljamo — domu, da je mila domovina naš cilj, kjer naši ljubi že nestrpno čakajo naše vrnitve. Kdor je že bil v daljnih krajih, kjer se govori nam neznan jezik in se nihče ne briga za ubogega tujca, ve, kaj se to pravi, delj časa ločen biti od ljube domovine. Nek tirolski duhovnik mi je na tistem potožil, da še nikdar ni bil tako žalosten kakor zdaj, ko že več tednov ni gledal domačih visokih gora in bujno zelenih planinskih livad. Ogru zopet se pa v tujini tako toži po njegovi žalostni pusti, da zbolí samega koprnenja po rojstnem kraju; zares ljubo doma, kdor ga ima.

Dež za solncem mora priti, za veseljem žalost biti; tudi na ladiji ni dolgo vladalo veselje, ker že v sredo oglasila se je huda nevolja — morska bolezen. Nekateri so mis-

Ruski car ne bo odstopil.

Ker je francoski minister zunanjih zadev Delkase pretekle dni obiskal Petrograd, da se je razgovarjal in posvetoval z ruskimi ministri o važnih zadevah rusko-francoske zveze, podtikali so Rusom sovražni listi najneumnejše namene Delkasejevemu potovanju. Pisali so, da hoče ruski car Nikolaj odstopiti in Delkase je potoval v Petrograd, da ga pregovori, če še mogoče. Seveda je vse to zlagano. Angleži in Nemci namreč z zavistjo gledajo, kako mogočno in neprestano napreduje velika slovanska država na severu, in zato trosijo najbolj abotne vesti v svet, da bi škodovali dobremu imenu Rusije.

Dopisi.

Z Murskega polja. (Kmečke zadruge na Murskem polju.) Kdor ljubi kmeta in celi svoj narod, bere z veseljem «Slov. Gosp.», ker nam med drugim prinaša podučljive članke za kmečke zadruge. Povsod se jih veselimo, ker po njih upamo najboljše prihodnosti ter kmečkega blagostanja. Z zadrugami smo si nakopali sicer novih skrbi, vendar bomo jih radi prenašali. Dozdaj so posamezni «špekulanti» gledali, kako bi si pomagali oni in ni jim bilo mar, da je kmet trpel škodo in vedno bolj globoko propadal; zdaj pa bodo začeli «špekulirati» kmetje v svojo korist, a če «špekulanti» ne bodo mogli shajati z dosedanjim kruhom, pa se naj lotijo česa drugega. Sicer pa še ne bodo trpeli tolike škode, kakor se je bojijo. Kruha bo imel dovolj vsak, ki bo hotel in mogel delati.

Hvala Bogu, da se pri nas povsod pomáljajo zadruge, kakor globanje po toplem dežu. Nas začetnike še teži ena skrb, namreč kako naj začne novo ustanovljena zadruga delovati? Blaga dobimo lahko dovolj skoz noč, toda komu ga bomo prodali. Vemo, da so kupci, vendar mi ne vemo, kje da so? Prekupce najdemo že, vendar zadruga nema namena, da bi skrbela prekupcem za blago. To bi bila tudi njena poguba, ampak zadruga mora spraviti blago od kmeta naravnost istemu, ki ga povžije ali porabi. Zato bi bilo treba zadržnih novin. Ne mislim pa, da moramo ustanoviti nove take novine. Kar gre v javnost, to je že do zdaj objavljaj naš vrli «Slov. Gosp.» na Štajarskem in «Mir» na Koroškem; na Kranjskem pa bi morebiti za to bil najboljši «Kmetovalec». Če pa kdo ve še za kaki boljši svet v tem oziru, prosim naj blagovoli objaviti.

lili, da se jih drugokrat ne bo lotila, ker so jo že poprej voljno prenašali; a ona se ni zmenila za tako prevdaranje, ki menda velja le za bolezní na suhi zemlji; 11. majnika je bilo skorej vse boleno in mnogo živeža se je prihranilo, ker k mizi jih ni prišlo toliko, kolikor je prstov na roki. Jaz sem ležal ves ljubi dan kakor v omotici v svoji kabini in sem se zibal z ladijo vred; hujših nasledkov pri meni ni bilo, pač pa je mnogo trpel moj ogrski tovariš; on je tako oslabil, da se nam je vsem v srce vsmilil, a pomagati mu nismo mogli. Čeh pa je znal dobro prikrivati svojo nadlogo; ni stokal in ni nič govoril; samo enkrat je izrekel zelo pomenljive besede: Jaz ne maram več videti tega gnjusnega morja. Z Ogrm sva to dobro razumela in tudi sklepala, da najin češki tovariš ni brez uzroka okoli polnoči dvakrat vun šel in še precej naglo. Najbolj me je to dirnilo in osupnilo, da ko sem zopet k mizi k skupnemu obedu prišel, so me drugi popraševali, kje sem prejšnji dan bil, ali so me zobje tako hudo boleli?!

Prve dni se seveda nismo vozili po tistih morských krajih, kakor poprej v Afriko, ampak mnogo višje; pod malo Azijo in grško deželo plovili smo proti zapadu in skorej ves tretji dan gledali smo otok Kreta in njegova mesta na severni strani. Pri grškem